

รายการอ้างอิง

บุญรักษ์ บุญญา เชตมาลา. ฐานนดร์ที่สี่ จากระบบโลเก็งรัฐไทย. โครงการจัดพิมพ์คบไฟ,
กรุงเทพฯ, 2537.

ประภา สะเวกิน, หลักนิตยศาสตร์. โรงพิมพ์สำนักงานพิมพ์, กรุงเทพฯ, 2531.

พอล มาلامด. หนังสือพิมพ์ในอนาคต คนรับใช้ที่รู้ใจเรา. โดยองค์การข่าวสหประชาชาติ แปลงใน
นิตยสารเสรีภาพ ฉบับที่ 3/2537 (ลำดับที่ 27), สำนักข่าวสารอเมริกัน
(USIS), กรุงเทพฯ, 2537.

พิเชษฐ์ ศุรงค์เวโรจน์, ความพร้อมของประเทศไทยในการนำระบบทางด่วนข้อมูลมาใช้.
เอกสารการสัมมนา “ไทยกับสื่อสารสนเทศในศตวรรษหน้า”, กรุงเทพฯ, 2537.

ไพลิน ผ่องใส. การจัดการสมัยใหม่. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาฯ, กรุงเทพฯ,
2536.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, การวางแผนและการจัดการสื่อสารมวลชน.. หน่วยที่ 1 – 15
สาขาวิชานิตยศาสตร์, นนทบุรี, 2531.

วรัญญา ภัทรสุข. เศรษฐศาสตร์การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี. คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาฯ,
กรุงเทพฯ, 2536.

สันติ ตั้งรพีพาก. เมกาเทรนด์ : ทางสายใหม่สู่อนาคต เรียนเรียงจาก John Naisbitt,
Megatrends : Ten New Directions Transforming Our Lives.,
สำนักพิมพ์รวมทรรศน์, กรุงเทพฯ, 2532.

สุกัญญา สุบรรทัด, Informatics ของ Hamid Mowlana : Global Information and World
Communication. เอกสารบันทึกการสัมมนา หลักสูตรนิตยศาสตร์
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, กรุงเทพฯ, สิงหาคม 2537.

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ และคณะ. อุตสาหกรรมสื่อสารมวลชน และกระบวนการผลิตสินค้า
ทางวัฒนธรรม. เอกสารอุดสำเนา, คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาฯ, 2534.

วิทยานิพนธ์

กรณิกา ศรีสวัสดิ์วิชัย. ‘การตัดสินใจซื้อและอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรู้ของประชาชนในเขตกรุง
เทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง’ 2534.

ณรงค์ศักดิ์ ศรีทันนท์. “เนื้อหาข่าวและแนวทางการคัดเลือกข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์
รายวันภาษาไทย” 2534.

ปฤทธพ ศิริรัศมานนท์. “การนำவัตกรรมทางการสื่อสารเข้าสู่วงการธุรกิจ ศึกษาเฉพาะกรณี
โทรทัศน์เคลื่อนที่” 2532.

วริศรา สุวิพัฒนานนท์. “การเปิดรับข่าวสารและปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการ
ยอมรับการพิมพ์ระบบตั้งโต๊ะ (Desktop Publishing) ขององค์กรธุรกิจ
เอกชนในกรุงเทพมหานคร” 2534.

สุทธศิกล คุรตัน. ‘ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อ¹
พัฒนาองค์การ ศึกษาเฉพาะกรณี บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนาชาติ จำกัด’
2534.

อัญชลี ชัยวรรณ. “การวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปลักษณ์และเนื้อหาหน้าหนึ่ง ของหนังสือ²
พิมพ์รายวันภาษาไทยและภาษาอังกฤษ” 2535.

ภาษาอังกฤษ

Barnett, H.G. Innovation. McGraw-Hill Book Co., N.Y. 1953.

Berlo, David K. The Process of Communication. Holt, Rinehart and Winston, N.Y., 1960.

Blumler, Jay G. The Social Character of Media Gratifications. in Media
Gratifications Research : Current Perspectives, ed. by Karl E.
Rosengren, Lawrence A. Wenner and Philip Palmgreen. Sage,
Bevry Hills, 1985.

- Cash, Mcfarlan and Mckenny. Corporate Information System Management. Illinois, 1988.
- Conrad, Charles, Strategic Organization Communication : Cultures, Situations and Adaptation. CBS College Publication, New York, 1972.
- Gillman, P. Development in Information Technology: An Overview. Aslib Proceeding, 1984.
- Goldsen, Rose K. and M. Ralis. Factors Related to Acceptance of Innovations in Bang Chan, Thailand. Southeast Asia Program Data Paper, Cornel U.,N.Y.,1963.
- Hartley, Goulden, and O'Sullivan. Making Sense : A 10 part media studies courses for teachers. Commedia Publishing, England. 1985.
- Herzberg, Frederick; Mausner, Bernnard; and Synderman, Block. The Motivation to Work. John wiley, New York: 1959.
- Katz, E., Levin, M., and Hamilton. Traditions of Research on the Diffusion of Innovation, American Sociological Review. 1963.
- Klongland, G.E. and E.W.Coward, Jr. The Concept of Symbolic Adoption: A Suggest Interpretation. Rural Sociology, Vol.35 No.1
- Laudon, Traver and Laudon. Information Technology and Society. International Thomson Publishing, C.A. 1994.
- Perston P. Le Breton. Administrative Intelligence-Information System. University of Washington, Washington D.C., 1976.
- Rogers and Shoemaker, Communication of Innovations : A Cross-cultural Approach. The Free Press, N.Y., 1971.
- Rogers, Diffusion of Innovation. The Free Press , N.Y. , 1983.

Singh, Imdu B. Telecommunication in the year 2000. Ablex Publishing Corporation, New Jersey, 1983.

Taylor, Graham. Making Sense of Information Technology, The Electric Avenue. Course Book, 1988.

Toffler, Alvin. The Third Wave. William Marrow & Co., New York, 1980.

ກາຄົມນວກ

แบบสอบถาม

--	--	--

A

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างความพึงพอใจ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของหนังสือพิมพ์รายวัน

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเพื่อการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ท่านไม่จำเป็นต้องเขียนชื่อ-นามสกุล แต่อย่างใด สิ่งที่ท่านตอบทุกข้อจะถือเป็นความลับ คำตอบของท่านทุกข้อมูล ความสำคัญอย่างยิ่ง ขอความกรุณาตอบตามความเป็นจริงที่เคยปฏิบัติตามและกำลังปฏิบัติอยู่ และความความคิดเห็นที่แท้จริง ขอขอบพระคุณล่วงหน้า ที่กรุณาสละเวลาให้ความร่วมมือ

คำแนะนำในการตอบ

1. โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ หากคำตอบที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม
2. โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้ในตาราง
3. โปรดทราบรายละเอียดของแต่ละข้อก่อนที่จะตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม**Coding**

1-2-3

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ และ เติมข้อความลงในช่องว่างที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ...   ชาย   หญิง

4

2. ขณะนี้ข้าพเจ้าอายุ ...

☐ ต่ำกว่า 20 ปี	☐ 20 - 29 ปี	☐ 30 - 39 ปี
☐ 40 - 49 ปี	☐ 50 ปีขึ้นไป	

5

3. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
☐ สูงกว่าปริญญาตรี	

6

4. ชื่อหนังสือพิมพ์ที่ข้าพเจ้าทำงานอยู่ปัจจุบัน คือ .....

7

5. อายุการทำงานของข้าพเจ้าในองค์กรหนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบัน

☐ ต่ำกว่า 3 ปี	☐ 3 - 5 ปี	☐ 6 - 10 ปี	☐ 10 ปีขึ้นไป

8

Coding

6. ประสบการณ์การทำงานของข้าพเจ้าในวิชาชีพเกี่ยวกับสื่อสารมวลชน

- ต่ำกว่า 3 ปี   3 - 5 ปี   6 - 10 ปี   10 ปีขึ้นไป

9

7. ตำแหน่งงานของข้าพเจ้าในองค์กรปัจจุบัน

- พนักงานระดับปฏิบัติงาน ชื่อตำแหน่ง (โปรดระบุ) .....

10

- ผู้บริหารระดับต้น ชื่อตำแหน่ง (โปรดระบุ) .....

8. ข้าพเจ้าสังกัดหน่วยงานใด

- กองบรรณาธิการ   กองการผลิต   กองการจัดการ   อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

11

9. ในช่วงตั้งแต่ปี 2536 เป็นต้นมา ข้าพเจ้าเคยมีประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์สื่อสารต่างๆ เพื่อการทำงานในวิชาชีพของข้าพเจ้าบ้างหรือไม่

- มี จำนวน ..... โปรแกรมหรือหลักสูตร
ชื่อโปรแกรมหรือหลักสูตร ..... ระยะเวลา .....
ชื่อโปรแกรมหรือหลักสูตร ..... ระยะเวลา .....

12

- ไม่มี

10. ในช่วงตั้งแต่ปี 2536 เป็นต้นมา ข้าพเจ้าเคยมีประสบการณ์ด้านการสัมมนา/ อภิปราย/ ดูงานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์สื่อสารต่างๆ เพื่อการทำงานในวิชาชีพของข้าพเจ้าบ้างหรือไม่

- มี จำนวน ..... ครั้ง
ชื่อหัวข้อการสัมมนา ..... ระยะเวลา .....
ชื่อหัวข้อการสัมมนา ..... ระยะเวลา .....

13

- ไม่มี

11. ข้าพเจ้าคิดว่า ความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม/ สัมมนา/ อภิปราย/ ดูงาน น่าจะสามารถนำมาใช้ในการทำงานของข้าพเจ้าได้เพียงใด

14

- มาก เพราว่า .....
 ปานกลาง เพราว่า .....
 น้อย เพราว่า .....

**ตอนที่ 2: สถานภาพและพฤติกรรมการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ
(I.T.- Information Technology) ในกระบวนการผลิตข่าวสาร**

คำชี้แจง : "เทคโนโลยีสารสนเทศ" ในที่นี่หมายถึง เทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีทางด้านสื่อสารโทรคมนาคม ซึ่งใช้ในกระบวนการผลิตข่าวสารของหนังสือพิมพ์ ในชุดแบบสอบถามนี้ จะใช้เรียกย่อ ว่า "I.T."

1. ข้าพเจ้ามีพฤติกรรมในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือทางด้าน I.T. เพื่อการทำงานของข้าพเจ้าดังนี้คือ

พฤติกรรมการใช้ I.T. ประเภทของ I.T. ที่นำมาใช้	ความถี่ในการใช้อุปกรณ์ I.T.					Coding
	ทุกวัน ทำงาน	สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย ใช้	
1. เครื่องคอมพิวเตอร์ในสำนักงาน						15
2. เครื่องคอมพิวเตอร์grade เป้าหัว						16
3. เครื่องสแกนเนอร์ (Scanner)						17
4. เครื่องพิมพ์ (Printer) ทั้งแบบหัวเข็ม หรือ พ่นหมึก หรือ เลเซอร์						18
5. เครื่องโทรสาร (Facsimile - Fax)						19
6. โทรศัพท์ในสำนักงาน (Fixed Telephone)						20
7. โทรศัพท์เคลื่อนที่ / มือถือ (Mobile Tel.)						21
8. วิทยุโทรศัพท์ (Walky/Talky Mobile Radio)						22
9. วิทยุคิดตามดัว (Pager)						23
10. เครื่องโทรพิมพ์/ เทเล็กซ์ (Telex)						24
11. เครื่องโทรภาพ						25
12. เครื่องเทเลเท็กซ์ (Teletext)						26
13. ระบบสื่อสารผ่านดาวเทียม						27
14. ระบบสื่อสารเคเบิลไบแก้ว						28
15. อื่น ๆ (ถ้ามี-โปรดระบุ)						29

2 ลักษณะงานที่ข้าพเจ้านำอุปกรณ์และเครื่องมือทางด้าน I.T. มาใช้ คือ

พฤติกรรมการใช้ I.T. ลักษณะงานที่นำ I.T. มาใช้	ความถี่ในการใช้อุปกรณ์ I.T.					Coding _____
	ทุกวัน ทำงาน	สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย ใช้	
1. งานด้านการพิมพ์เอกสารและต้นฉบับทั่วไป						30
2. งานทางด้านการออกแบบกราฟิก						31
3. งานทางด้านการออกแบบจัดหน้า						32
4. งานทางด้านการสื่อสารระหว่างบุคคล						33
5. งานทางด้านการบริหาร เช่น วางแผน วิเคราะห์ และตัดสินใจ (MIS)						34
6. งานการเรียกใช้ฐานข้อมูล (Database)						35
7. งานด้านการนำเสนอข้อมูล (Presentation)						36
8. งานด้านบรรณาธิกรณ์ ตรวจสอบต้นฉบับ						37
9. งานด้านสื่อสารข้อมูลระยะไกล						38
10. อื่น ๆ (ถ้ามี-โปรดระบุ)						39
3. ข้าพเจ้าใช้เครื่องมือ I.T. โดยรวม ๆ ในลักษณะที่						
☐ เป็นผู้ใช้งานโดยตรง	☐ ใช้งานโดยทางอ้อม คือให้ผู้อื่นปฏิบัติงานให้					
☐ เป็นผู้ใช้งานกับเครื่องทั้งทางตรงและทางอ้อม						40
4. หลังจากการใช้ I.T. แล้ว ข้าพเจ้าได้มีการศึกษาความรู้เกี่ยวกับ I.T. เพิ่มเติมหรือไม่						
☐ ทำความรู้เพิ่มเติม	☐ ไม่ได้ทำความรู้เพิ่มเติม					41
5. ถ้าหากองค์กรของข้าพเจ้า "ไม่ได้เจาะจงหรือบังคับว่าข้าพเจ้าต้องใช้ I.T. ข้าพเจ้าจะยังคงใช้ I.T. หรือไม่						
☐ ใช้ต่อไป เพราะว่า						42
☐ "ไม่ใช้" เพราะว่า						
6. อุปกรณ์และเครื่องมือทางด้าน I.T. ในองค์กรหรือในหน่วยงานของข้าพเจ้านั้น มีจำนวน						
☐ พอดีพียงแล้ว	☐ ไม่พอ โดยสิ่งที่ไม่พอ คือ					43

**ตอนที่ ๓: ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (I.T.)
ในการควบคุมการผลิตข่าวสารของหนังสือพิมพ์**

197

คำชี้แจง โปรด勾เครื่องหมาย ✓ ในช่องท้ายคำถามที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อเพียงช่องเดียว

Coding	ความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ (เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม - I.T.)	ระดับที่เห็นด้วย				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
44	1. I.T. ช่วยทำให้การทำงานข่าวง่ายขึ้น					
45	2. I.T. ช่วยทำให้เนื้อหาข่าวมีคุณภาพมากขึ้น					
46	3. I.T. ช่วยทำให้ภาพลักษณ์ (Image) ของ นสพ. ดีขึ้น					
47	4. I.T. ช่วยทำให้เกิดความรวดเร็วในการควบคุมการผลิตข่าวสาร					
48	5. I.T. ช่วยทำให้การตรวจสอบเนื้อหาและแหล่งข่าว ดีขึ้น					
49	6. I.T. ช่วยทำให้การนำเสนอข่าวสาร เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน เที่ยงตรง และน่าเชื่อถือ					
50	7. ช่วยทำให้เข้าถึงผู้อ่านหนังสือพิมพ์ได้สะดวกรวดเร็วและกว้างไกลมากขึ้น					
51	8. I.T. ทำให้ธุรกิจหนังสือพิมพ์ มีการแข่งขันรุนแรงยิ่งขึ้น					
52	9. I.T. ทำให้จำนวนการผลิต นสพ. ขยายได้มากและรวดเร็วขึ้น					
53	10. ช่วยให้ผู้อ่านมีความสนใจและเชื่อถือเนื้อหาข่าวของหนังสือพิมพ์มากขึ้น					
54	11. ทำให้เกิดแนวโน้ม การลดจำนวนบุคลากรในกระบวนการผลิตข่าวสาร					
55	12. เป็นแรงผลักดันให้บุคลากรผู้ใช้ สามารถพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า					
56	13. ช่วยให้ผู้ใช้สามารถพัฒนาคุณภาพงานข่าวและกระบวนการผลิตข่าวสาร					
57	14. I.T. ช่วยทำให้ผู้อ่านสามารถรับข่าวสารได้ทันกับเหตุการณ์มากขึ้น					
58	15. I.T. ช่วยทำให้หนังสือพิมพ์มีความสวยงาม คมชัด สะอาดตา					
59	16. I.T. ทำให้ขั้นตอนการทำหนังสือพิมพ์รวดเร็ว และสะดวกมากขึ้น					

Coding	ระดับที่เห็นด้วย					
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	ความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ (เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม - I.T.)					
60	17. I.T. ช่วยให้การบรรณาธิกรณ์ (Editing) ง่ายและรวดเร็วขึ้น					
61	18. I.T. ช่วยทำให้รูปถ่ายของ นสพ. น่าอ่าน น่าซื้อมากขึ้น					
62	19. I.T. ช่วยทำให้การเรียงพิมพ์ง่ายขึ้น					
63	20. ช่วยทำให้ระบบการตรวจสอบแก้พิสูจน์อักษรง่าย สะดวกและรวดเร็ว					
64	21. ทำให้เกิดการประยัดรายจ่ายในระยะเวลาแก่องค์กร นสพ.					
65	22. I.T. ช่วยทำให้นักข่าวมีความสามารถในการรายงานข่าวคล่องตัว และขยายขอบเขตการทำงานได้กว้างขวางกว่าเดิม					
66	23. I.T. ทำให้ผู้ใช้ ใช้เวลาในการทำงานน้อยลง สั้นกว่าเดิม					
67	24. I.T. มีส่วนทำให้ บุคลากรได้รับจำนวนงานเพิ่มมากขึ้นกว่าที่เคย					
68	25. ทำให้ นสพ.ตกลงเป็นเครื่องในการเผยแพร่องค์ความรู้ของแหล่งข่าวทางประเภท					
69	26. ทำให้เกิดการแข่งขันกับ นสพ.ฉบับอิเล็กทรอนิกส์ชื่อดังมากขึ้น					
70	27. I.T. ทำให้การจับประเด็นข่าวฉับไวและง่ายขึ้น					
71	28. ช่วยให้การรายงานข่าวรายงานข้อมูล เข้าสู่โรงพิมพ์สะดวก และรวดเร็ว					
72	29. I.T. ช่วยให้ผู้ใช้สามารถใช้ภาษาในการเขียนข่าวได้ดีขึ้น					
73	30. ช่วยทำให้นักข่าวประสานงานกับฝ่ายอื่น ๆ ได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น					
74	31. I.T. ทำให้ผู้ใช้เบรี่ยงเสื่อมเป็นทางเทคโนโลยี					
75	32. ทำให้ผู้ใช้ แสดงความรู้ความสามารถของตนออกมาได้น้อยลง					
76	33. ช่วยทำให้องค์กร นสพ. ได้รับแหล่งข่าว (News Source) หรือเบาะแสข่าว (News Tip) กว้างขวางมากขึ้น					

Coding	ความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ (เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม - I.T.)	ระดับที่เห็นด้วย				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
77	34. I.T. ทำให้บรรณาธิการคัดเลือกและกรองข่าวสารได้แม่นยำมากขึ้น					
78	35. ช่วยดึงดูดใจและสร้างบรรยากาศในการทำงานให้แก่ผู้ใช้ มากขึ้น					
79	36. I.T. ทำให้การออกแบบจัดหน้าง่ายและสะดวก รวดเร็ว					
80	37. I.T. ทำให้ นสพ. โดยภาพรวม มีคุณภาพดีขึ้น					
81	38. ผู้อ่านที่มีการศึกษาดี มักจะเลือกอ่านนสพ.ที่มีการใช้ I.T. อันทันสมัย					
82	39. หนังสือพิมพ์ที่ดีควรที่จะประยุกต์การใช้ I.T. ให้มีความทันสมัย ไปพร้อมกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ					
83	40. ลักษณะผู้อ่านที่ต้องการข่าวสารที่สดใหม่รวดเร็วอยู่เสมอ มีส่วนผลักดันให้ นสพ. และนัก นสพ. ต้องนำ I.T. มาใช้					
84	41. ทำให้งานด้านการผลิตข่าวสารมีความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพ					
85	42. การเดินทางเศรษฐกิจและการแข่งขันทางธุรกิจหนังสือพิมพ์ มีส่วนผลักดันให้ นสพ. และนัก นสพ. ต้องนำ I.T. มาใช้					
86	43. I.T. ช่วยทำให้การทำงานเป็นระบบมากขึ้น					
87	44. I.T. ทำให้การแข่งขันกับฉบับอื่น ๆ ได้อย่างทัดเทียม และยังเป็นโอกาสหรือช่องทางในการแข่งขันในแนวใหม่ ๆ					
88	45. I.T. ช่วยพัฒนาบุคคลากรให้มีคุณภาพทั้งความรู้และความสามารถ					
89	46. I.T. ทำให้บุคคลากรฝ่ายต่าง ๆ ขององค์กรขาดความมีมนุษยสัมพันธ์					

ตอนที่ 4: ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานในวิชาชีพหนังสือพิมพ์

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องท้ายคำถามที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อเพียงช่องเดียว

Coding	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานในวิชาชีพหนังสือพิมพ์	ระดับที่เห็นด้วย				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
90	1. งานที่ข้าพเจ้าได้รับมอบ เห็นจะสมตรงกับความสามารถของข้าพเจ้า					
91	2. ปริมาณงานที่ข้าพเจ้าได้รับ มีความพอเหมาะแล้ว					
92	3. งานที่ข้าพเจ้าปฏิบัติอยู่นี้ ตรงตามที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาหรือเรียนมา					
93	4. ผู้บังคับบัญชาพึงพอใจต่อผลงานที่ข้าพเจ้าปฏิบัติ					
94	5. ข้าพเจ้ามีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสภาพการทำงานได้ดี					
95	6. ข้าพเจ้าสามารถปรับใช้ I.T. ให้เข้ากับการทำงานของข้าพเจ้าได้ดี					
96	7. I.T. ที่ข้าพเจ้าใช้งานอยู่ปัจจุบัน มีส่วนช่วยการทำงานของข้าพเจ้ามาก					
97	8. งานที่ข้าพเจ้าทำอยู่ในปัจจุบัน หนักเกินไปสำหรับข้าพเจ้า					
98	9. งานที่ข้าพเจ้าทำอยู่ในปัจจุบัน ซ้ำซาก จำเจ น่าเบื่อหน่าย					
99	10. งานที่ข้าพเจ้าทำอยู่ในปัจจุบันนี้ มีลักษณะท้าทาย จูงใจให้อยากทำ					
100	11. ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจกับงานที่ทำอยู่					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการนำ I.T. มาใช้ในการทำงานหนังสือพิมพ์ :

.....

.....

.....

101

แบบสอบถาม

--	--	--

(B)

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของหนังสือพิมพ์รายวัน

คำชี้แจง

แบบสอบถามดูด้นี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเพื่อการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ท่านไม่จำเป็นต้องเขียนชื่อ-นามสกุล แต่อย่างใด สิ่งที่ท่านตอบทุกข้อจะถือเป็นความลับ คำตอบของท่านทุกข้อมูล ความสำคัญอย่างยิ่ง ขอความกรุณาตอบตามความเป็นจริงที่เคยปฏิบัติตามและกำลังปฏิบัติอยู่ และตามความคิดเห็นที่แท้จริง ขอขอบพระคุณล่วงหน้า ที่กรุณาสละเวลาให้ความร่วมมือ

คำแนะนำในการตอบ

1. โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ หากคำตอบที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม
2. โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้ในตาราง
3. โปรดทราบรายละเอียดของแต่ละข้อก่อนที่จะตอบแบบสอบถาม!

ตอนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

Coding

1-2-3

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ และเติมข้อความลงในช่องว่างที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ...   ชาย   หญิง

— 4 —

2. ขณะนี้ข้าพเจ้าอายุ ...

— 5 —

☐ ต่ำกว่า 20 ปี	☐ 20 - 29 ปี	☐ 30 - 39 ปี
☐ 40 - 49 ปี	☐ 50 ปีขึ้นไป	

3. ระดับการศึกษา

— 6 —

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
☐ สูงกว่าปริญญาตรี	

4. ชื่อหนังสือพิมพ์ที่ข้าพเจ้าทำงานอยู่ปัจจุบัน คือ .....

— 7 —

5. อายุการทำงานของข้าพเจ้าในองค์กรหนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบัน

☐ ต่ำกว่า 3 ปี	☐ 3 - 5 ปี	☐ 6 - 10 ปี	☐ 10 ปีขึ้นไป

— 8 —

6. ประสบการณ์การทำงานของข้าพเจ้าในวิชาชีพเกี่ยวกับสื่อสารมวลชน

ต่ำกว่า 3 ปี   3 - 5 ปี   6 - 10 ปี   10 ปีขึ้นไป

—
9

7. ตำแหน่งงานของข้าพเจ้าในองค์กรปัจจุบัน

☐ พนักงานระดับปฏิบัติงาน	ชื่อตำแหน่ง (โปรดระบุ) .....
☐ ผู้บริหารระดับต้น	ชื่อตำแหน่ง (โปรดระบุ) .....
☐ ผู้บริหารระดับกลาง	ชื่อตำแหน่ง (โปรดระบุ) .....
☐ ผู้บริหารระดับสูง	ชื่อตำแหน่ง (โปรดระบุ) .....

—
10

8. ข้าพเจ้าสังกัดหน่วยงานใด

กองบรรณาธิการ   กองการผลิต   กองการจัดการ   อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

—
11

9. ในช่วงตั้งแต่ปี 2536 เป็นต้นมา ข้าพเจ้าเคยมีประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์สื่อสารต่างๆ เพื่อการทำงานในวิชาชีพของข้าพเจ้าบ้างหรือไม่

☐ มี จำนวน	โปรแกรมหรือหลักสูตร
ชื่อโปรแกรมหรือหลักสูตร	ระยะเวลา .....
ชื่อโปรแกรมหรือหลักสูตร	ระยะเวลา .....

—
12

ไม่มี

10. ในช่วงตั้งแต่ปี 2536 เป็นต้นมา ข้าพเจ้าเคยมีประสบการณ์ด้านการสัมมนา/ อกิจกรรม/ คุณงานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์สื่อสารต่างๆ เพื่อการทำงานในวิชาชีพของข้าพเจ้าบ้างหรือไม่

—
13

☐ มี จำนวน	ครั้ง
ชื่อหัวข้อการสัมนา	ระยะเวลา .....
ชื่อหัวข้อการสัมนา	ระยะเวลา .....

ไม่มี

11. ข้าพเจ้าคิดว่า ความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม/ สัมมนา/ อกิจกรรม/ คุณงาน น่าจะสามารถนำไปใช้ในการทำงานของข้าพเจ้าได้เพียงใด

—
14

☐ มาก   เพราะว่า .....
☐ ปานกลาง   เพราะว่า .....
☐ น้อย   เพราะว่า .....

**ตอนที่ 2: สถานภาพและพฤติกรรมการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ
[I.T.- Information Technology] ในกระบวนการผลิตข่าวสาร**

203

คำชี้แจง: “เทคโนโลยีสารสนเทศ” ในที่นี้หมายถึง เทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีทางด้านสื่อสารโทรคมนาคม ซึ่งใช้ในกระบวนการผลิตข่าวสารของหนังสือพิมพ์ ในชุดแบบสอบถามนี้ จะใช้เรียกย่อ ว่า “I.T.”

- ข้าพเจ้ามีพฤติกรรมในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือทางด้าน I.T. เพื่อการทำงานของข้าพเจ้าดังนี้คือ

พฤติกรรมการใช้ I.T. ประเภทของ I.T. ที่นำมาใช้	ความถี่ในการใช้อุปกรณ์ I.T.					Coding _____
	ทุกวัน ทำงาน	สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย ใช้	
1. เครื่องคอมพิวเตอร์ในสำนักงาน						15
2. เครื่องคอมพิวเตอร์grade เป้าหัว						16
3. เครื่องสแกนเนอร์ (Scanner)						17
4. เครื่องพิมพ์ (Printer) ทั้งแบบหัวเข็ม หรือ พ่นหมึก หรือ เลเซอร์						18
5. เครื่องโทรสาร (Facsimile - Fax)						19
6. โทรศัพท์ในสำนักงาน (Fixed Telephone)						20
7. โทรศัพท์เคลื่อนที่ / มือถือ (Mobile Tel.)						21
8. วิทยุโทรศัพท์ (Walky/Talky Mobile Radio)						22
9. วิทยุคิดตามตัว (Pager)						23
10. เครื่องโทรพิมพ์/ เทเล็กซ์ (Telex)						24
11. เครื่องโทรภาพ						25
12. เครื่องเทเลเท็กซ์ (Teletext)						26
13. ระบบสื่อสารผ่านดาวเทียม						27
14. ระบบสื่อสารเคเบิลไบแก็ว						28
15. อื่น ๆ (ถ้ามี-โปรดระบุ)						29

2 ลักษณะงานที่ข้าพเจ้านำอุปกรณ์และเครื่องมือทางด้าน I.T. มาใช้ คือ

204

ลักษณะงานที่นำ I.T. มาใช้	ความถี่ในการใช้อุปกรณ์ I.T.				
	ทุกวัน ทำงาน	สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง	สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย ใช้
1. งานด้านการพิมพ์เอกสารและต้นฉบับข่าว					
2. งานทางด้านการออกแบบกราฟิก					
3. งานทางด้านการออกแบบจัดหน้า					
4. งานทางด้านการสื่อสารระหว่างบุคคล					
5. งานทางด้านการบริหาร เช่น วางแผน วิเคราะห์ และตัดสินใจ (MIS)					
6. งานการเรียกใช้ฐานข้อมูล (Database)					
7. งานด้านการนำเสนอข้อมูล (Presentation)					
8. งานด้านบรรณาธิกรณ์ ตรวจสอบต้นฉบับ					
9. งานด้านสื่อสารข้อมูลระยะไกล					
10. อื่น ๆ (ถ้ามี-โปรดระบุ)					

3. ข้าพเจ้าใช้เครื่องมือ I.T. ในลักษณะที่ .....

- เป็นผู้ใช้งานโดยตรง   ใช้งานโดยทางอ้อม คือให้ผู้อื่นปฏิบัติงานให้
 เป็นผู้ใช้งานกับเครื่องทั้งทางตรงและทางอ้อม

4. หลังจากการใช้ I.T. แล้ว ข้าพเจ้าได้มีการศึกษาทำความรู้เกี่ยวกับ I.T. เพิ่มเติมหรือไม่

- หากความรู้เพิ่มเติม โดย .....
 ไม่ได้หากความรู้เพิ่มเติม

5. ถ้าหากองค์กรของข้าพเจ้า ไม่ได้เจาะจงหรือบังคับว่าข้าพเจ้าต้องใช้ I.T. ข้าพเจ้าจะยังคงใช้ I.T. หรือไม่

- ใช้ต่อไป เพราะว่า .....
 ไม่ใช้ เพราะว่า .....

6. อุปกรณ์และเครื่องมือทางด้าน I.T. ในองค์กรหรือในหน่วยงานของข้าพเจ้านั้น มีจำนวน ....

- พอดีอย่างแล้ว   ไม่พอ โดยสิ่งที่ไม่พอ คือ .....

Coding

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

**ตอนที่ ๓: ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (I.T.)
ในกระบวนการผลิตข่าวสารของหนังสือพิมพ์**

205

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องห้ายคำตามที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อเพียงช่องเดียว

Coding	ความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ (เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม - I.T.)	ระดับที่เห็นด้วย				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
44	1. I.T. ช่วยทำให้การทำงานข่าวง่ายขึ้น					
45	2. I.T. ทำให้ขั้นตอนการทำหนังสือพิมพ์รวดเร็ว และสะดวกมากขึ้น					
46	3. I.T. ช่วยทำให้ภาพลักษณ์ (Image) ของ นสพ. ดีขึ้น					
47	4. I.T. ช่วยทำให้เกิดความรวดเร็วในกระบวนการผลิตข่าวสาร					
48	5. I.T. ช่วยทำให้หนังสือพิมพ์มีความสวยงาม คมชัด สะอาดตา					
49	6. I.T. ช่วยทำให้การนำเสนอข่าวสาร เป็นไปได้ด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน เที่ยงตรง และนำเข้าซื้อถือ					
50	7. ช่วยทำให้เข้าถึงผู้อ่านหนังสือพิมพ์ได้สะดวกรวดเร็วและกว้างไกลมากขึ้น					
51	8. I.T. ทำให้ธุรกิจหนังสือพิมพ์ มีการแข่งขันรุนแรงยิ่งขึ้น					
52	9. I.T. ทำให้จำนวนการผลิต นสพ. ขยายได้มากและรวดเร็วขึ้น					
53	10. I.T. ช่วยทำให้ผู้อ่านสามารถรับข่าวสารได้ทันกับเหตุการณ์มากขึ้น					
54	11. I.T. ช่วยทำให้รูปลักษณ์ของ นสพ. น่าอ่าน น่าซื้อมากขึ้น					
55	12. ทำให้เกิดการประยุครายจ่ายในระยะเวลาแก่องค์กร นสพ.					
56	13. ทำให้เกิดการแข่งขันกับ นสพ.ฉบับอิเล็กทรอนิกส์อื่นมากขึ้น					
57	14. I.T. ทำให้ นสพ. โดยภาพรวม มีคุณภาพดีขึ้น					
58	15. หนังสือพิมพ์ที่ดีมักจะประยุกต์การใช้ I.T. ให้มีความทันสมัย ไปพร้อมกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ					

ตอนที่ 4 : การตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (I.T.) ในกระบวนการผลิตข้าวสารของหนังสือพิมพ์

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องท้ายค่าตามที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้อเพียงช่องเดียว

1. ท่านคิดว่า ปัจจัยต่อไปนี้ ปัจจัยข้อใด มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจ ในการเลือกใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ (I.T.) ในองค์กรหนังสือพิมพ์ของท่าน

	มีความสัมพันธ์					Coding
	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	หรือ ไม่มีความสัมพันธ์	
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ ในการเลือกใช้อุปกรณ์และ เทคโนโลยีทางด้าน I.T. (Computer & Telecom.) ของ นสพ.						
1.นโยบายหลักขององค์กรหนังสือพิมพ์ (องค์กรมีประสิทธิภาพในการจัดการ การดำเนินธุรกิจ และความคุ้มการบริหารงาน มีหนังสือพิมพ์ที่ดีมีคุณภาพ แก่ผู้อ่าน เป็นหนังสือพิมพ์ชั้นนำ และมีภาพลักษณ์ที่ดี ๆ ฯ)						59
2. การเจริญเติบโตหรือการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทย						60
3. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี I.T. ที่เกิดขึ้น						61
4. การแข่งขันในธุรกิจหนังสือพิมพ์และกับสื่ออื่น ๆ						62
5. แหล่งที่มาของเงินทุนประกอบการ /เงินในการลงทุนทางด้าน I.T.						63
6. ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์และเครื่องจักรที่มีอยู่เดิม						64
7. ลักษณะและความต้องการของผู้อ่าน หรือกลุ่มเป้าหมาย						65
8. ลักษณะความพร้อมบุคลากรภายในของหนังสือพิมพ์ เช่น ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถของพนักงานทางด้าน I.T.						66
9. กฎหมายลิขสิทธิ์ กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา พรบ.ข่าวสาร ฯลฯ						67
10. ราคาของเทคโนโลยี I.T. นั้น						68
11. จุดคุ้มทุน และระยะเวลาที่คุ้มทุนในการลงทุนเมื่อใช้ I.T.นั้น						69
12. ช่วงอายุการใช้งาน และประสิทธิภาพของ I.T. นั้น						70

	มีความสัมพันธ์				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด หรือ ไม่เกี่ยวข้อง
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ ในการเลือกใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางด้าน I.T. (Computer & Telecom.) ของ นสพ.					
13. ความสะดวกในการตัดแปลง /ปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอของ I.T.นั้น					
14. ความง่ายในการพัฒนาอบรม ฝึกหัดการใช้งานเจ้าหน้าที่					
15. เงื่อนไขทางการเงิน และข้อเสนอทางด้านบริการจากบริษัทผู้ขาย					
16. ปัจจัยอื่นๆ (โปรดระบุ).....					

2. ขอให้ท่านโปรดจัดลำดับความสำคัญเพียง 5 อันดับ (เรียงลำดับ 1,2,3,...) จากมากที่สุด (1) ไป น้อยที่สุด (5) ของลิستที่เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจของท่านหรือองค์กรหนังสือพิมพ์ ในกรอบนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศ (I.T. – Computer & Telecomm.) มาใช้ในกระบวนการผลิต ข่าวสารในหนังสือพิมพ์ของท่าน

- ..... แหล่งที่มาและความพร้อมของเงินทุนประกอบการ /เงินในการลงทุนทางด้าน I.T. อาทิ งบคุ้มรายรับ-รายจ่ายประจำปี แหล่งเงินทุน แหล่งเงินกู้ และอัตราดอกเบี้ย
- ..... นโยบายหลักขององค์กรหนังสือพิมพ์ (องค์กรมีประสิทธิภาพในการจัดการ การดำเนินธุรกิจ และควบคุม การบริหารงาน มีหนังสือพิมพ์ที่ดีมีคุณภาพแก่ผู้อ่าน เป็นหนังสือพิมพ์ชั้นนำ และมีภาพลักษณ์ที่ดี ฯลฯ)
- ..... ลักษณะของบุคลากรภายในของหนังสือพิมพ์ เช่น ความรู้ ความสามารถของพนักงานทางด้าน I.T. ราคาของเทคโนโลยี I.T. นั้น เงื่อนไขและข้อเสนอทางด้านบริการจากบริษัทผู้ขาย หรือบริษัทที่ปรึกษา ชุดคุ้มทุน และระยะเวลาที่คุ้มทุนในการลงทุนเมื่อใช้ I.T.นั้น
- ..... กฎหมายลิขสิทธิ์ กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา พรบ.ข่าวสาร ฯลฯ
- ..... ความสะดวกในการตัดแปลงและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ ของ I.T.นั้น
- ..... ความง่ายในการพัฒนาอบรม ฝึกหัดการใช้งานเจ้าหน้าที่
- ..... ลักษณะและความต้องการของผู้อ่าน หรือกลุ่มเป้าหมาย
- ..... การเดินโดยหรือการขยายด้วยทางเศรษฐกิจของประเทศไทย
- ..... ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์และเครื่องจักรที่มีอยู่เดิม
- ..... ช่วงอายุการใช้งาน และประสิทธิภาพของ I.T. นั้น
- ..... ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี I.T. ที่เกิดขึ้น⁸⁷ ..... ลักษณะและความต้องการของผู้อ่าน⁸⁹
- ..... การแข่งขันในธุรกิจหนังสือพิมพ์และกับสื่ออื่นๆ⁸⁸ ..... ปัจจัยอื่นๆ⁹⁰(โปรดระบุ).....

ประวัติผู้วิจัย

นายดันย หวังบุญชัย เป็นชาวกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และระดับปริญญาตรี ทางด้านวิทยุโทรทัศน์ จากสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2533 ปัจจุบัน ทำงานในตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวารสารศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย